

Lausunto Pohteen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta 2027–2030, syksy 2026

Vastaaja:

-

Vastaus:

08.10.2026, 10.04 - 08.10.2026, 10.09

1. Lausuntoa antavan rooli *

Organisaation puolesta, organisaation nimi:

Keskustanaisten Pohjois-Pohjanmaan piiri ry

2. Lausuntoa antavan yhteystiedot *

Etunimi	Suvi
Sukunimi	Helanen
Sähköposti	suvi.helanen@pohde.fi

3.

Keskustanaisten Pohjois-Pohjanmaan piiri ry kiittää laajasti avatusta mahdollisuudesta lausua näkemyksiä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestämissuunnitelmasta. Ymmärrämme suunnitelman taustalla olevien taloudellisten realiteettien ja valtion ohjauksen vaativuuden, ja haluammekin kiittää näistä haasteista huolimatta tehdystä hyvästä työstä ja hyvinvointialueen alkuvuosien onnistumisista.

Pidämme järjestämissuunnitelman luonnoksessa hyvänä, että suunnitelman mukaisesti avohoidon palveluissa, kuten mielenterveys-, päihde- ja muut sosiaalipalvelut, on vahvana tavoitteena niiden järjestämisestä saavutettavasti ja aiempaa laajemmin lähipalveluina, myös digipalvelut huomioiden.

Pidämme hyvänä myös sitä, että kiireettömälle lääkärin vastaanotolle pääsy pyritään järjestämään 14 vrk:n kuluessa ja yhteyden saanti lääkärin vastaanotolle sekä suun terveydenhuoltoon järjestetään saman vuorokauden aikana. Tuo 14 vrk:n tavoite kiireettömälle vastaanotolle pääsyyn olisi ulotettava myös suun terveydenhuoltoon.

Pidämme tärkeänä, että lasten, nuorten ja perheiden palveluissa tavoitellaan uuden lainsäädännön mukaisesti vahvaa integraatiota ja sekä tehdään tuen tarpeen arviointia monialaisella asiantuntijuudella ja perheiden omaa osallisuutta vahvistavalla tavalla.

Perhetyöhön on pystyttävä panostamaan ennakoivalla otteella eli tukien perheitä arjessaan jo palvelutarpeiden alkuvaiheessa ennen raskaampien palveluiden tarvetta. Perhehoidon lisäämistavoitteita pidämme erinomaisina koskien niin lasten ja nuorten, vammaisten kuin ikäihmisten palveluita, ja oman toiminnan osuuden kasvattaminen perhehoidossa nähdään hyvänä.

Järjestämissuunnitelman osalta kohdistamme kritiikkimme erityisesti omaishoidon tukea koskeviin leikkauksiin 2. ja 3. hoitoluokissa, koskien kaikkien omaishoidettavien ryhmiin kuuluvien omaishoitajien saamia palkkioita, emmekä hyväksy palkkioiden alentamista. Noiden vaativampien hoitoluokkien kotona tapahtuvalle hoidolle on annettava sille kuuluva arvo ja tuki, jotta omaishoito voi olla jatkossakin realistinen vaihtoehto tukea ja apua tarvitsevan omaisen kotona asumiselle ja hoitajan toimeentulolle tuen muodossa. Omaishoitajista 70% on naisia, joten nämä leikkaukset vääristäisivät edelleen myös tasa-arvoisuutta kotona tapahtuvassa hoivatyössä.

Emme ole myöskään kehitysvammaisten työosuusrahan poistamisen kannalla. Pienellä ansiolla on iso sosiaalinen ja yhteiskuntaan kuulumista ja tasa-arvoa vahvistava merkitys vammaisille henkilöille. Se säästö olisi löydettävä muualta. Olemme huolissamme vahvasti naisvaltaisen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön jaksamisesta jatkuvissa

muutoksissa, uudistuksissa sekä säästötoimien ja yt-neuvotteluiden keskellä, ja toivommeikin hyvinvointialueellamme kiinnitettävän erityistä huomiota hyvään johtajuuteen, työhyvinvointiin ja sitä edistävien työsuhte-etujen säilyttämiseen, alan houkuttavuudesta ja pitovoimasta huolehtimiseen sekä ylipäättään muutosprosessien hallittuun läpivientiin myös näinä haasteellisina aikoina.